

AKER PENSJONSKASSE

ÅRSRAPPORT FOR 2018

Aker Pensjonskasse

Oksenøyveien 8, PO Box 169, NO-1325 LYSAKER
Telefon +47 67 51 30 00 pensjonskassen@akerpensjonskasse.com
Org.nr.: NO979276699

Proud ownership
www.eikos.no/pensjonskasser/aker

ÅRSBERETNING 2018

1. Stiftelsens etablering og formål

Aker Pensjonskasse ble etablert 1.4.1990. Formålet er å levere avtalte pensjonstjenester til foretak i Norge som inngår i Aker, Aker Solutions, Akastor og Kværner konsernene eller som har nær tilknytning til konsernet i henhold til gjeldende vedtekter. Lokaliseringen er i Aker Solutions' lokaler på Fornebu i Bærum.

2. Pensjonskassens virksomhet

Pensjonskassen omfatter pr. 31.12.2018 i alt 13 foretak. Kassen har 28 aktive medlemmer, 2.157 ordinære alderspensjonister og 403 etterlattepensjonister.

Endring av ordinær pensjonistbestand i løpet av året:

Ordinær bestand	31.12.2017	Endring	31.12.2018
Alderspensjoner	2.209	- 52	2.157
Uførepensjoner	0	+1	1
Ektefellepensjoner	400	- 9	391
Barnepensjoner	15	- 3	12
Totalt	2.624	- 63	2.561

Pensjonskassen har en fripolisebestand pr. 31.12.2018 på 12.910 fripoliser, hvorav 1 157 er utbetalende pensjoner. Av disse er 649 alderspoliser, 118 etterlattepoliser og 390 uførepoliser.

Endring av fripolisenes pensjonistbestand i løpet av året:

Fripolisebestand	31.12.2017	Endring	31.12.2018
Alderspensjoner	525	+ 124	649
Uførepensjoner	420	- 30	390
Ektefellepensjoner	87	+ 9	96
Barnepensjoner	22	-	22
Totalt	1.054	103	1.157

Styret

Styret har i 2018 avholdt fire ordinære møter og et ekstraordinært møte.

Pensjonskassens styre består av syv medlemmer, hvorav 3 er kvinner. Fem av medlemmene er oppnevnt av selskapet, herunder en representant uten tilknytning til pensjonskassen eller foretaket. Det er ett varamedlem oppnevnt av selskapet. To medlemmer og tilhørende varamedlemmer er valgt av og blant medlemmene.

Styret har i 2018 bestått av:

Valgt av selskapet: Leif H. Borge, leder
Marianne M. Aamodt, nestleder
Audun Stensvold (fra 1.1 til 11.6), nestleder
Idar Eikrem
Baard Snekkevik (fra 11.6)
Brita C. Knutson, eksternt medlem

Valgt av og blant medlemmene: Marte Øvrum
Oddvar Hølland
Det ble avholdt valg av medlemsrepresentanter i april 2017 og begge medlemmer ble gjenvalgt.

Administrasjonen

Daglig leder har vært Berit Mørck. I tillegg til daglig leder, har administrasjonen bestått av to medarbeidere. Ansvarshavende aktuar har vært Anne Grete Steinkjer fra Eikos AS.

Virksomhet i 2018

Forenklet solvenskapitalkrav fra 2019

Som følge av nytt solvenskapitalkrav for pensjonskasser gjeldende fra 1. januar 2019, har det blitt utført analyser som viser at kassen har størst behov for kapital de nærmeste 5-6 årene. Videre er det gjort en rekke sensitivitetsanalyser både knyttet til fall i markedsrenter og øvrige markedsfall for å vurdere mulige kapitalbehov i forhold til det nye kravet.

Styret har brukt mye tid på arbeidet med solvenskapitalkravet. Det er etablert nye risikorammer og tiltaksplan, herunder utarbeidelse av beredskapsplan for eventuell kapitaltilførsel. Det er i denne sammenheng også kommet på plass en ansvarlig låneramme.

Pensjonskassens investeringer

Styret vurderer løpende pensjonskassens investeringer opp mot tilgjengelig bufferkapital og risikoevne. Det er etablert kontrollrutiner som følger opp at investeringsrammer, soliditet og andre lov- og forskriftsmessige krav er oppfylt. Pensjonskassens kapitalforvaltningsstrategi og investeringsrammer vurderes av styret på årlig basis. Forvaltningsmandatene, og overholdelse av disse, overvåkes og det er etablert en uavhengig «compliance» funksjon.

Pensjonskassens investeringsstrategi har slik som de seneste årene, vært konservativ også i 2018, med en høy andel obligasjonsinvesteringer av «investment grade» kvalitet. Pensjonskassen har imidlertid diversifisert porteføljen ytterligere ved å ta inn tre nye fond, to på aksjesiden og ett på obligasjonssiden. Videre har kassen investert ytterligere i ubelånt eiendom gjennom to fond. Valutarisikoen begrenses gjennom å benytte valutasikring og pensjonskassen valutasikrer normalt 80-100 % av investeringene.

Renterisikoen er styrt til ønsket nivå gjennom å legge en stor del av obligasjonsinvesteringene i den regnskapsmessige kategorien «utlån og fordringer», samt at det settes rammer for durasjonen i de ulike obligasjonsporteføljene. Obligasjonene i porteføljen «utlån og fordringer» balanseføres etter amortisert kost-prinsippet, og gir dermed et jevnt avkastningsbidrag basert på den effektive renten fra kjøpstidspunktet. Dette er med på å stabilisere avkastningen i kollektivporteføljen.

For å begrense kredittrisikoen, har pensjonskassen plassert en stor andel av obligasjonsinvesteringene i norske kommuneobligasjoner, og i obligasjoner med god kredittkvalitet på de fleste øvrige utstedere.

Investeringskomitéen var pr. 31.12.2018 sammensatt av Berit Mørck (leder), Bruce Lethuillier, Brita Cathrine Knutson og Baard Snekkevik. Snekkevik erstattet Audun Stensvold fra 11. juni. To av komitéens medlemmer er også medlemmer av styret. Finanssjef Inger Lise Egeland har fast møterett og legger frem saker for komiteen. Komiteen er underlagt fastlagt instruks og mandat fra styret. Det er avholdt ni møter i 2018. Komiteen har bistått daglig leder og styret i forhold til investeringer av pensjonsmidlene, samt rapporter og styrende dokumenter i forhold til kapitalforvaltningen.

Pensjonskassens forsikringsmessige og administrative virksomhet

Det forsikringsmessige risikoresultatet har vært negativt med 0,9 millioner kroner etter avsetninger til fripolis, erstatningsavsetninger og opptrapping til ny tariff på totalt 4,1 millioner kroner.

Ny dødelighetstariff, K2013 ble innført fra 1.1.2014 som medførte et betydelig oppreserveringsbehov. Pensjonskassen har dekket inn hele oppreserveringsbehovet på til sammen ca. 400 millioner kroner, hvorav 51,2 millioner kroner i 2018. Minimum 20 prosent av det samlede oppreserveringsbehovet er finansiert av pensjonskassens egenkapital.

Medlemsadministrasjon og aktuar tjenester

Leveransene fra Eikos har gått etter plan. Strategi for forsikringsrisiko ble utarbeidet i samarbeid med aktuar og vedtatt av styret i september. Arbeidsrutinene med Eikos er revidert, inklusive rutine for avstemming av pensjonsutbetalingskontoen.

Rekruttering og ansettelse av pensjonskonsulent

Som følge av at Pål Foss slutter i mars 2019, er det rekruttert og ansatt en ny pensjonskonsulent fra 1. mars samme år.

3. Helse, miljø og sikkerhet

Arbeidsmiljøet i pensjonskassen anses tilfredsstillende. Det var lite sykefravær og ingen personskader eller skader på eiendeler i 2018. Det har i 2018 vært tre ansatte gjennom hele året, to kvinner og en mann. Av de ordinære styremedlemmene i pensjonskassen, er det tre kvinner. Styret og kassens ledelse er bevisst på de samfunnsmessige forventningene om tiltak for å fremme likestilling i virksomheten og styret. Pensjonskassen driver ikke virksomhet som forurenser miljøet.

4. Framtidig utvikling og andre forhold

Hovedfokus for pensjonskassen vil fortsatt være å oppnå tilfredsstillende avkastning på midler til forvaltning.

Premie fra og med 2015 beregnes med en grunnlagsrente på 2,0 % slik det er besluttet av Finanstilsynet som høyeste tillatte beregningsrente i livsforsikring.

Retningslinjer for Kapitalforvaltningen vil bli gjennomgått og tilpasset nytt solvenskapitalkrav fra 2019.

Det skal avholdes valg av medlemsrepresentanter til styret 24. april 2019 for to år.

5. Resultat, finansiering og likviditet

Resultatet for teknisk regnskap (kollektivporteføljen) viser et underskudd på 41,0 millioner kroner. Resultatet for ikke-teknisk regnskap (selskapsporteføljen) viser et underskudd på 9,7 millioner kroner. Etter skatt er resultat før andre resultatkomponenter på - 45,7 millioner kroner.

Styret mener at årsregnskapet gir et rettmessig bilde av virksomheten og foreslår følgende disponering av årets resultat:

Risikoutjevningssfond	565 230
Fond for urealiserte gevinster	-13 851 085
Annen egenkapital	- 32 436 948

Pensjonskassens egenkapital pr. 31.12.2018 var:

Innskutt egenkapital	168 969 401
Risikoutjevningssfond	1 704 995
Fond for urealiserte gevinster	107 808 414
<u>Opptjent egenkapital</u>	<u>242 801 343</u>
<u>Sum egenkapital</u>	<u>521 284 153</u>

Pensjonskassens bankinnskudd pr. 31.12.2018 var 76,3 millioner kroner. Driftskostnader inklusive kapitalforvaltningskostnader for 2018 var på 14,0 millioner kroner.

Regnskapet for 2018 er avlagt under forutsetning av fortsatt drift. Årsregnskapet per 31.12.2018 gir etter styrets mening et tilfredsstillende uttrykk for pensjonskassens drift i 2018 og den økonomiske stillingen ved årsskiftet.

Bærum, 26. mars 2019

_____
Leif H. Borge, styreleder

_____
Marianne M. Aamodt, nestleder

_____
Baard Snekkevik

_____
Idar Eikrem

_____
Brita C. Knutson

_____
Marte Øvrum

_____
Oddvar Hølland

_____
Berit Mørck, daglig leder

Aker Pensjonskasse
RESULTATREGNSKAP 1.1 - 31.12

<i>Tall i hele 1000</i>	<i>Note</i>	2018	2017
TEKNISK REGNSKAP			
Premieinntekter			
Forfalt premie, brutto	2	102 339	131 228
Avgitt gjenforsikringspremie	2	(52)	(30)
Sum premieinntekter		102 287	131 198
Netto inntekter fra investeringer i kollektiv porteføljen			
Renteinntekter og utbytte på finansielle eiendeler		81 375	85 548
Verdiendring på investeringer		(39 601)	37 438
Realisert gevinst og tap på investeringer		11 383	(1 739)
Sum netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen		53 157	121 247
Andre forsikringsrelaterte inntekter			
		-	-
Pensjoner mv			
Utbetalte pensjoner	3	(185 869)	(179 969)
Endring i premiefond		(127)	(226)
Overføring av premie-/tillegg-/kurs-reserver til andre	4	-	(9 617)
Sum pensjoner mv		(185 996)	(189 812)
Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser			
Endring i premiereserve, brutto	14	(30 790)	(28 410)
Endring i tilleggsavsetninger	14	291	301
Endring i kursreguleringsfond	14, 15	37 959	(39 112)
Garantert rente premiefond	14	(17)	(30)
Sum resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser		7 443	(67 251)
Midler tilordnet forsikringskontraktene			
Riskresultat tilordnet forsikringskontraktene	14, 20	(3 830)	(1 192)
Sum midler tilordnet forsikringskontraktene		(3 830)	(1 192)
Forsikringsrelaterte driftskostnader			
Forvaltningskostnader		(3 264)	(3 176)
Forsikringsrelaterte administrasjonskostnader	5,6,7	(10 771)	(11 490)
Sum forsikringsrelaterte driftskostnader		(14 035)	(14 666)
RESULTAT AV TEKNISK REGNSKAP		(40 974)	(20 476)
IKKE-TEKNISK REGNSKAP			
Netto inntekter fra investering i selskapsporteføljen			
Renteinntekter og utbytte på finansielle eiendeler		1 580	1 517
Verdiendring på investeringer		(13 851)	14 529
Realisert gevinst og tap på investeringer		4 171	1 994
Sum netto inntekter fra investering i selskapsporteføljen		(8 100)	18 040
Forvaltningskostnader og kostn.knyttet til selskapsporteføljen			
<i>Forvaltningskostnader</i>		(1 554)	-
RESULTAT AV IKKE-TEKNISK REGNSKAP		(9 654)	18 040
RESULTAT FØR SKATTEKOSTNAD/OVERFØRINGER		(50 628)	(2 436)
Skattekostnad	19	4 905	(1 938)
TOTALRESULTAT		(45 723)	(4 374)
Anvendelse:			
Riskoutjevningfond	14	(565)	(140)
Fond for urealiserte gevinster		13 851	(14 529)
Avkastning innskutt kapital		-	(4 524)
Annen opptjent egenkapital		32 437	23 567
SUM ANVENDELSE		45 723	4 374

Aker Pensjonskasse
BALANSE 31.12

<i>Tall i hele 1000</i>	<i>Note</i>	2018	2017
EIENDELER			
EIENDELER I SELSKAPSPORTEFØLJEN			
Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi			
Andre finansielle eiendeler	8	514 194	553 939
Sum finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi		514 194	553 939
Fordringer			
Fordringer knyttet til premieinntekter	13	364	12 154
Andre fordringer	13	290	-
Sum fordringer		654	12 154
Andre eiendeler			
Bankinnskudd		6 436	-
SUM EIENDELER I SELSKAPSPORTEFØLJEN		521 284	566 094
EIENDELER I KOLLEKTIVPORTEFØLJEN			
Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost			
Utlån og fordringer	9, 12	1 724 670	1 906 735
Sum finansielle eiendeler som måles til amortisert kost		1 724 670	1 906 735
Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi			
Aksjer og andeler	8	1 184 299	674 498
Rentebærende verdipapirer	10, 12	1 401 371	1 705 436
Sum finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi		2 585 670	2 379 934
Sum investeringer i kollektivporteføljen		4 310 340	4 286 669
Andre eiendeler			
Bankinnskudd		69 861	77 823
Sum andre eiendeler		69 861	77 823
Andre fordringer			
Kortsiktig fordring mot Selskapsportefølje		-	26 440
SUM EIENDELER I KOLLEKTIVPORTEFØLJEN		4 380 201	4 390 932
SUM EIENDELER		4 901 485	4 957 025

Aker Pensjonskasse

BALANSE 31.12

<i>Tall i hele 1000</i>	<i>Note</i>	2018	2017
EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSER			
Innskutt egenkapital			
Selskapskapital	18	168 969	141 616
Opptjent egenkapital			
Risikoutjevningfond	14	1 705	1 140
Annen opptjent egenkapital		242 801	275 238
Fond for urealiserte gevinster		107 808	121 659
Sum opptjent egenkapital		352 315	398 038
Sum egenkapital		521 284	539 654
Forsikringsforpliktelser			
Premiereserve	14	4 265 286	4 230 666
Tilleggsavsetning	14	59 889	60 180
Kursreguleringsfond	14, 15	48 662	86 621
Premiefond, pensjonistenes overskuddsfond	14, 16	368	1 425
Sum forsikringsforpliktelser		4 374 205	4 378 892
Avsetninger for forpliktelser			
Forpliktelser ved skatt	19	365	560
Utsatt skatt	19	-	5 243
Andre forpliktelser	13	5 182	5 438
Sum avsetning for forpliktelser		5 548	11 240
Påløpte kostnader			
Andre påløpte kostnader	13	448	800
Kortsiktig gjeld i Selskapsporteføljen			
Kortsiktig gjeld til Kollektivporteføljen		-	26 440
SUM EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSER		4 901 485	4 957 025
POSTER UTENOM BALANSEN			
Betingede forpliktelser		202 741	91 350

Bærum, 26.mars 2019

Leif H. Borge
styrets leder

Marianne M. Aamodt
styrets nestleder

Idar Eikrem
styremedlem

Baard Snekkevik
styremedlem

Brita Cathrine Knutson
styremedlem

Marte Øvrum
styremedlem

Oddvar Hølland
styremedlem

Berit Mørck
daglig leder

Aker Pensjonskasse

KONTANTSTRØMOPPSTILLING 1.1 - 31.12

<i>Tall i hele 1000</i>	2018	2017
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter		
Resultat før skattekostnad	(50 628)	(2 436)
Periodens betalte skatter	-	-
Opp- /nedskrivning anleggsmidler	(1 642)	(2 488)
Endring fordringer og kortsiktig gjeld	11 535	(7 365)
Endring andre tidsavgrensingsposter	(642)	170
Overført forsikringsmessige avsetninger	(4 687)	58 396
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	(46 063)	46 277
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter		
Netto inn-/utbetaling ved investering i obligasjoner	487 772	165 933
Netto inn-/utbetaling ved investering i aksjer	(470 056)	(245 129)
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	17 716	(79 195)
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter		
Netto utbetaling skattegjeld	(532)	(567)
Innbetalt innskutt egenkapital	27 353	-
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	26 821	(567)
Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter	(1 526)	(33 485)
Kontanter og kontantekvivalenter 01.01	77 823	111 308
Kontanter og kontantekvivalenter 31.12	76 297	77 823
<i>Andel Selskapsportefølje</i>	6 436	-
<i>Andel Kollektivportefølje</i>	69 861	77 823

ENDRINGER I EGENKAPITALEN

<i>Tall i hele 1000</i>	Selskaps- kapital	Annen opptjent egenkapital	Fond for urealisert e	Risiko- utjevning- fond	Sum egenkapital
Egenkapital 01.01.2017	137 092	298 805	107 130	981	544 009
Årets resultat 2017		(23 567)			-23 567
Endring fond for urealiserte gevinster			14 529		14 529
Årets avsetning til risikoutjevningfond				158	158
Årets avsetning til avkastning på innskutt egenkapital	4 524				4 524
Egenkapital 31.12.2017	141 616	275 238	121 659	1 140	539 654
Årets resultat 2018		(32 437)			(32 437)
Endring fond for urealiserte gevinster			(13 851)		(13 851)
Årets avsetning til risikoutjevningfond inkl. avkastning				565	565
Kapitalinnskudd	27 353				27 353
Egenkapital 31.12.2018	168 969	242 801	107 808	1 705	521 284

AKER PENSJONSKASSE

NOTER

NOTE 1 Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med aksjeloven, regnskapsloven, forskrift om årsregnskap for pensjonskasser fastsatt av Finansdepartementet og god regnskapsskikk.

a) Driftsinntekter

Inntektsføring av premie skjer etter hvert som premien er opptjent. Renteinntekter på verdipapirer blir resultatført ved det tidspunkt de er opptjent.

b) Resultatanalyse

Det utarbeides årlig analyse av forsikringsmessig risiko fra aktuar. Resultatanalysen for år 2017 fremlegges sammen med årsregnskap.

c) Fordeling kollektiv- / selskapsportefølje

Aker Pensjonskasse har siden 2008 forvaltet kollektivportefølje og selskapsportefølje hver for seg og med hver sin strategi.

d) Finansielle eiendeler "hold til forfall"

Obligasjonsinvesteringer hvor intensjonen er å holde investeringen til den forfaller, klassifiseres som hold til forfall. Investeringer som holdes til forfall måles til amortisert kost ved hjelp av effektiv rente-metode redusert med eventuelt tap ved verdifall.

e) Finansielle eiendeler "utlån og fordringer"

Utlån og fordringer er finansielle eiendeler med betalinger som er faste eller lar seg fastsette og som ikke blir kvotert i et aktivt marked. Utlån og fordringer innregnes første gang til virkelig verdi tillagt direkte henførbare transaksjonsutgifter. Etter førstegangsinnregning måles utlån og fordringer til amortisert kost ved bruk av effektiv rente-metode, redusert med eventuelle tap ved verdifall. Nedskrivning gjennomføres dersom det foreligger objektive indikasjoner på verdifall.

f) Amortisert kost

Etter førstegangs innregning måles investeringer som holdes til forfall, utlån og fordringer, samt finansielle forpliktelser som ikke måles til virkelig verdi, til amortisert kost basert på effektiv rente-metoden. Ved beregning av effektiv rente estimeres kontantstrømmer, og alle kontraktsmessige vilkår ved det finansielle instrumentet tas i betraktning. Alle honorarer betalt eller mottatt mellom partene i kontrakten, transaksjonsutgifter og alle andre betalinger eller rabatter som kan henføres til transaksjonen, inngår som en integrert del ved fastsettelsen av den effektive renten.

g) Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg

Finansielle instrumenter som ligger i kategori "Tilgjengelig for salg" vurderes til virkelig verdi. Hvis investeringer i egenkapitalinstrumenter ikke har noen kvotert markedspris i et aktivt marked, og hvis virkelige verdi ikke kan måles på en pålitelig måte, skal investeringer måles til anskaffelseskost. Pensjonskassen skal ved hver balansedag vurdere hvorvidt det foreligger noen objektive bevis for at en finansiell eiendel eller en gruppe av finansielle eiendeler er verdiforringet.

h) Finansielle eiendeler øremerket til virkelig verdi over resultatet

Et finansielt instrument klassifiseres til virkelig verdi over resultatet dersom det ved førstegangs innregning er øremerket til dette. Finansielle instrumenter øremerkes til virkelig verdi over resultatet dersom styring, samt kjøps- og salgsbeslutninger baseres på instrumentets virkelige verdi i samsvar med pensjonskassens dokumenterte investeringsstrategi og investeringsmandater. Instrumentene vurderes til virkelig verdi, og endringer i verdien innregnes i resultatet.

i) Virkelig verdi

Virkelig verdi er det beløp en eiendel kan omsettes for, eller en forpliktelse kan gjøres opp til, i en transaksjon gjennomført på armlengdes avstand mellom velinformerte, villige parter. Alle finansielle instrumenter måles til virkelig verdi ved førstegangsinnregning. Normalt vil virkelig verdi av et finansielt instrument ved førstegangsinnregning være transaksjonsprisen. Det beste beviset på virkelig verdi i et aktivt marked er kvoterte priser. I etterfølgende perioder vil den virkelige verdien av finansielle instrumenter måles til virkelig verdi basert på noterte priser i aktive markeder som er basert på kjøpspriser for eiendeler og salgpriser for utstedte forpliktelser. Når priser i et aktivt marked ikke er tilgjengelige, fastsettes virkelig verdi ved benyttelse av verdsettelsesmetoder med referanse til observerbare markedsdata. Disse inkluderer sammenligning med lignende instrumenter hvor observerbare markedspriser eksisterer, nylig utførte markedstransaksjoner på armlengdes avstand mellom velinformerte og villige parter, diskonterte kontantstrømanalyser, opsjonspringsmodeller og andre verdsettelsesteknikker som normalt brukes av markedsdeltakere.

j) Kursreguleringsfond/Kortsiktig gjeld

Årets endringer i netto urealiserte merverdier på virkelig verdi-porteføljene resultatføres og andelen fra kollektivporteføljen føres mot kursreguleringsfond mens andelen fra selskapsporteføljen føres mot fond for urealiserte gevinster under egenkapital.

Andre finansielle eiendeler og kortsiktig gjeld omfatter normalt poster som forfaller til betaling innen ett år etter balansedagen, samt poster som knytter seg til varekretsløpet.

k) Forsikringsmessige avsetninger

Forsikringsmessige avsetninger er anvendt i tråd med krav fra Finanstilsynet for pensjonskasser. Det forsikringstekniske statusoppgjør omfatter forsikringstekniske avsetninger (premiereserve) beregnet som kontantverdien av opptjente pensjonsrettigheter.

Ved beregning av premie benyttes pensjonskassens godkjente beregningsgrunnlag med en grunnlagsrente på 2 prosent fra 2015, 2,5 prosent fra 2012 og 3 prosent fra 2004. Opptjente rettigheter frem til 1.1.2004 er avsatt på grunnlagsrente 4 prosent.

Premiereserven er beregnet etter tariff K2013 i samsvar med Finanstilsynets krav.

l) Overførte midler til/fra andre pensjonsinnretninger

I henhold til forskrift inntektsføres/kostnadsføres overførte premiereserver, tilleggsavsetninger og kursreserver til/fra andre pensjonsinnretninger. Overføring av midler i premiefond føres direkte i balansen.

m) Skatt

Skattekostnaden i resultatregnskapet omfatter både periodens betalbare skatt og endring i utsatt skatt. Utsatt skatt er beregnet med 25 prosent på grunnlag av de midlertidige forskjeller som eksisterer mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier, samt ligningsmessig underskudd til fremføring ved utgangen av regnskapsåret. Skatteøkende og skattereduserende midlertidige forskjeller som reverseres eller kan reverseres i samme periode er utlignet og nettoført.

n) Pensjonsforpliktelser

Pensjonsordninger finansiert via sikrede ordninger er ikke balanseført. Pensjonspremien anses i disse tilfeller som pensjonskostnad og klassifiseres sammen med lønnskostnader.

NOTE 2 Premieinntekter*Tall i hele 1000*

	2018	2017
Terminpremie 01.01	4 645	15 419
Engangspremie pensjonsregulering	24 519	23 921
Endringspremie	2 567	13 744
Premiefritak	3 787	3 855
Administrasjonspremie	4 980	4 906
Forvaltningspremie	5 245	5 902
Rentegarantipremie	56 597	63 480
Sum forfalt premie	102 339	131 228
Reassuransepremie	(52)	(30)
Sum premieinntekter	102 287	131 198
Premie innbetalt	100 902	109 060
Premie til/fra premiefond	1 074	10 024
Premie ikke innbetalt	364	12 144
Sum	102 339	131 228

Pensjonskassen hadde i 2018 avtale med Aon UK Ltd. om katastrofereassuranse. Avtalen dekker nødvendige avsetninger i premiereserven ved såkalt "katastrofe", definert som en plutselig hendelse hvor 2 eller flere av pensjonskassens medlemmer enten dør eller blir uføre. Maksimal erstatningssum etter avtalen var NOK 40 mill. Pensjonskassens egenandel per hendelse var NOK 2 mill.

NOTE 3 Pensjoner*Tall i hele 1000*

	2018	2017
Alderspensjon	153 645	147 082
Ektefellepensjon	14 532	13 939
Uførepensjon	12 868	13 916
Barnpensjon	689	735
UP barnetillegg	348	423
Godskrevet pensjon	-	20
Premiefritak uføre	3 787	3 855
Sum	185 869	179 969
Antall	2018	2017
Alderspensionister	2 806	2 734
Ektefellepensjonister	487	487
Uførepensionister	391	420
Barnepensionister	34	37
Sum	3 718	3 678

NOTE 4 Overført premiereserve og tilleggsavsetninger til andre forsikringsselskaper*Tall i hele 1000*

	2018	2017
Overført premiereserve	-	9 617
Overført tilleggsavsetning	-	-
Overført kursreserve	-	-
Sum	-	9 617

NOTE 5 Lønn og andre personalkostnader*Tall i hele 1000*

	2018	2017
Lønn	2 538	2 287
Arbeidsgiveravgift og finansskatt	555	496
Andre lønnsrelaterte ytelser	238	237
Sum	3 331	3 020

Aker Pensjonskasse har i 2018 sysselsatt 2,4 årsverk.

STYREHONORAR		2018	2017
Oddvar Hølland	30	30	30
Marte Øvrum	30	30	30
Brita C. Knutson	40	40	-
Stein Bergby		-	40
Sum		100	100

NOTE 6 Godtgjørelse til daglig leder/revisjon*Tall i hele kroner*

Lønn til daglig leder i 2018 er utbetalt med kroner 831 471 i grunnlønn og kroner 9 018 i annen godtgjørelse. Pensjonskostnader utgjør 58 754 kroner.

Revisor

Honorar til KPMG for lovpålagt revisjon i 2018 er kostnadsført med 212 333 kroner, honorarer for internkontroll med 69 316 kroner og annen bistand 46 575 kroner. Alle beløp er inklusive merverdiavgift.

NOTE 7 Andre kostnader*Tall i hele 1000*

	2018	2017
Aktuar, pensjonsadministrasjon mv.	4 753	4 927
Honorarer til rådgivning, revisjon, regnskap mv.	2 205	3 133
Husleie/IT	177	134
Møter og reiser	78	68
Diverse	126	107
Sum	7 340	8 370

Sum forsikringsrelaterte administrasjonskostnader	10 771	11 490
--	---------------	---------------

NOTE 8 Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi

Tall i hele 1000

Aksjer og fondsandeler

Fondsinvesteringer	Antall andeler	Markeds- kurs	Anskaffelses- kost	Balanseført verdi	Mer- / mindre verdi
Herkules Private Equity Fund II			1 110	237	(872)
DNB Private Equity IV			10 116	10 342	226
Nordea Stabile Aksjer Global Sector Healthcare Value Fund	48 005	2 428,16	105 053	116 564	11 511
KLP Aksje Global indeks II	44 133	2185,41	90 000	96 448	6 448
KLP AksjeNorden indeks	11 474	4057,85	50 008	46 561	(3 447)
Storebrand Global Multifaktor			75 162	65 602	(9 559)
AAM Absolute Return Fund	686 861	322,78	119 933	221 705	101 772
DNB TMT Absolute Return Fund	94 198	1483,00	100 000	139 695	39 695
Sector Healthcare Fund			54 000	57 910	3 910
Incentive Active Value Fund			25 000	30 533	5 533
Sisserier Canopus RL	25 453	1209,41	30 000	30 783	783
Alfred Berg Nordic Investment grade			101 630	101 221	(408)
Nordea FRN Kreditt	124 055	1 039,54	128 424	128 960	536
DNB Likviditet (IV)	73 553	1005,43	73 995	73 953	(42)
DNB Obligasjon (III)	39 660	10076,12	403 314	399 614	(3 699)
Pareto Eiendomsfelleskap II			74 999	80 225	5 226
Storebrand Eiendomsfond			55 000	54 679	(321)
Union Core Real Estate			12 716	12 841	125
SUM AKSJER OG FONDSANDELER			1 535 458	1 698 493	163 035
<i>Andel Selskapsportefølje</i>			<i>406 386</i>	<i>514 194</i>	<i>107 808</i>
<i>Andel Kollektivportefølje</i>			<i>1 129 072</i>	<i>1 184 299</i>	<i>55 227</i>
Forpliktelser utenfor balansen				2018	2017
Kommiterte beløp, private equity, fond og obligasjoner				202 741	91 350
<i>Andel Selskapsportefølje</i>				-	-
<i>Andel Kollektivportefølje</i>				202 741	91 350

Pensjonskassens investeringer i aksjer er gjort gjennom flere ulike aksje- og hedgefond samt et aktivt forvaltet mandat hvor investeringene er globale. Det er derfor liten konsentrasjonsrisiko i disse investeringene sett under ett. Fondenes kurser beregnes daglig eller månedlig på basis av markedsværdien av de plasseringer som fondet har foretatt. Det må forventes at det kan forekomme relativt store kurssvingninger. Likviditeten i pensjonskassens aksjeinvesteringer er god.

NOTE 9 Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost

Tall i hele 1000

Obligasjoner - Utlån og fordringer - norske

Selskap	Pålydende	Anskaffelses- kost	Amortisert kost¹	Virkelig verdi¹
Kommuner/komm.foretak	1 140 000	1 139 771	1 146 748	1 160 688
Finans	109 000	109 000	109 947	110 565
Industriforetak	460 750	462 285	467 975	471 404
Sum obligasjoner	1 709 750	1 711 056	1 724 670	1 742 657

¹⁾ Inkludert opptjente renter

Andel Kollektivportefølje 1 724 670

NOTE 10 Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi - obligasjoner

Tall i hele 1000

Obligasjoner - virkelig verdi - norske

Selskap	Anskaffelses- kost	Balanseført verdi ¹⁾	Mer- / mindreverdi
Norsk Stat	41 695	40 108	(1 587)
Boligkreditt	102 725	103 454	729
Kommuner/komm.foretak	458 828	461 780	2 952
Bank	464 238	466 496	2 258
Industriforetak	330 418	329 533	(885)
Sum obligasjoner med fast avkastning	1 397 904	1 401 371	3 467

¹⁾ Inkludert opptjente renter

Andel Kollektivportefølje 1 401 371

NOTE 11 Kapitalavkastning

	2018	2017	2016	2015	2014
Kollektivporteføljen					
Bokført avkastning Kollektiv	2,6 %	2,5 %	3,1 %	2,4 %	3,9 %
Verdijustert avkastning Kollektiv	1,6 %	2,8 %	3,3 %	1,5 %	3,5 %
Selskapsporteføljen					
Verdijustert avkastning Selskap	-1,8 %	3,3 %	7,5 %	32,7 %	-5,9 %

Kapitalavkastning er beregnet etter gjeldende forskrift.

NOTE 12 Styring av finansiell risiko herunder markedsrisiko, kredittrisiko, likviditetsrisiko

Tall i hele 1000

Pensjonskassen er eksponert for ulik risiko fra bruk av finansielle instrumenter. Selskapets kreditt-, rente- og markedsrisiko er i det vesentlige knyttet til forvaltning av de finansielle plasseringer. Styret har fastlagt retningslinjer som skal sikre at forvaltningen ligger betryggende innenfor nærmere spesifikke rammer for kreditt-, rente- og markedsrisiko. Styret anser beslutninger vedrørende aktiva allokeringer som den viktigste enkeltstående beslutningen mot markedsrisiko. Styret har som målsetning at den strategiske aktiva allokeringen skal tilpasses karakteristika ved selskapets forpliktelser og risikoevne. Styret vil løpende vurdere i hvilken utstrekning bufferkapitalen er forsvarlig i forhold til markedsrisiko som kapitalforvaltningen er eksponert for i form av renterisiko, kredittrisiko og aksjekursrisiko. Selskapets finansielle plasseringer pr 31.12.18 lå innenfor de rammer styret har fastlagt.

Kredittrisiko

Selskapet er eksponert for kredittrisiko gjennom sine investeringer i norske sertifikater og obligasjoner og gjennom fordringer. Investeringsstrategien i selskapet har historisk sett vært konservativ, hvor man har investert i godt kjente verdipapirer med god kredittkvalitet og kort durasjon. Kredittdurasjonen på obligasjons- og pengemarkedsporteføljene var ved årsslutt på 3,4 år.

Investeringen har gjennom forvaltningsmandater og lowærk vært begrenset til statspapirer, kommuner, OMF, industri og finans. Når det gjelder Industri, har det vært en begrensning på 4 % per utsteder, mens det for Finans er en begrensning på hhv 1,5 % og 4 % per utsteder avhengig av kredittkvalitet.

Selskapet har følgende eksponering i sine obligasjonsporteføljer:

	2018	2017
Kommuner	1 608 528	2 065 895
OMF	103 454	141 118
Finans	466 496	406 753
Industri	907 455	957 072
Norske Stat	40 108	41 333
	<u>3 126 041</u>	<u>3 612 171</u>

Norske obligasjoner er vanligvis ikke rated gjennom de store ratingbyråene. Store deler av porteføljen er investert i norske kommuner som ikke har en offisiell rating, men hvor markedet normalt vurderer dette som sidestilt med AA investeringer. Tabellen under viser markedsverdien på eksponering knyttet til offisiell rating.

Klasse	2018	2017
AAA	213 706	347 027
AA	82 063	495 452
A+	252 229	291 469
BBB	205 454	90 867
Ikke ratet	2 372 589	2 387 356
	<u>3 126 041</u>	<u>3 612 171</u>

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risiko for at selskapet ikke vil kunne oppfylle forpliktelser etter hvert som de forfaller, fordi investeringene ikke har latt seg omgjøre til tilgjengelig likviditet. Pensjonskassens investeringer består hovedsakelig av sertifikater og obligasjoner med god kredittkvalitet, og relativt kort durasjon sammenlignet med forpliktelsene. De fleste av investeringene i obligasjons- og aksjefond er investert i fond med god likviditet. Dette gjør at det er begrenset likviditetsrisiko i selskapet.

Markedsrisiko

Det er en risiko for at endringer i markedspriser påvirker inntekter eller verdi på pensjonskassens investeringer. Gjennom investeringer i obligasjoner, sertifikater og aksjefond er selskapet eksponert for markedsrisiko gjennom endringer i renter og aksjekurser.

Pensjonskassens obligasjonsporteføljer har en gjennomsnittlig rentedurasjon på 1,9.

Selskapet har eksponering mot aksjer gjennom investeringer i flere ulike aksjefond/hedgefond, hvor det er begrensninger på hvor store en enkelt posisjon kan være. I tillegg har selskapet en mindre investering i private equity, samt et aktivt forvaltet aksjemandat. Selskapet har derfor spredd sine investeringer i aksjer på mange utstedere.

Verdsettelseshierarkiet

Fordeling av de finansielle instrumenter balanseført til virkelig verdi etter verdsettelsesmetode.

31. desember 2018	Nivå 1 ¹	Nivå 2 ²	Nivå 3 ³	Balanseført verdi
Finansielle eiendeler:				
Aksjer/aksjefond/priv.eq.		1 540 168	158 325	1 698 493
Obligasjoner	40 108	3 085 933	-	3 126 041
	40 108	4 626 101	158 325	4 824 534

1) Verdsettelse basert på noterte priser i aktivt marked

2) Verdsettelse basert på observerbare markedsdata

3) Verdsettelse basert på annet en observerbare markedsdata

NOTE 13 Fordringer/avsetninger

Tall i hele 1000

	2018	2017
Forskuddsbetalte kostnader/opptjente inntekter		
Premieinntekter	364	12 154
Til gode megler	290	-
Sum	654	12 154
Avsetning for forpliktelser		
Leverandørgjeld	146	158
Skyldig offentlige avgifter	4 752	4 783
Kortsiktig gjeld megler	-	232
Påløpte feriepenge	284	266
Sum	5 182	5 438
Påløpte kostnader		
Forvaltning	124	568
Andre påløpte kostnader	324	232
Sum	448	800

NOTE 14 Beskrivelse av pensjonsordningen og endringer i forsikringsforpliktelsene

Pensjonskassen omfatter følgende foretak:

Aker ASA, Akastor AS, Aker Biomarine AS, Aker Floating Production AS, Aker Insurance Services AS, Aker Solutions AS, First Geo AS, Kværner AS, MHWirth AS, Ocean Yield ASA, Old Kværner Invest AS, Oslo Asset Management AS og TRG Finance AS.

Beskrivelse av pensjonsordningene:

Pensjonsordningen er ytelsesbasert etter Lov om Foretakspensjon og uførepensjon etter Lov om tjenstepensjon. Samtlige pensjonsordninger er lukket med ett unntak. Lukkingen er tvungen for alle under 58 år og lukketidspunktene er ulike. Tre foretak gjennomførte lukking pr. 31.12.2017. De fleste foretakene har samme pensjonsplan på ca. 60 % nivå hvor opptjeningsalderen er 67 år. Det kreves 30 års tjenestetid fra opptak i pensjonsordningen, for rett til uavkortede pensjoner.

Endringer i forsikringsforpliktelsene

Tall i hele 1000

	Premie- reserve	Tillegg- avsetn.	Kursreg.- fond	Risikoutjevn. fond	Premiefond/ Pensjonistenes overskuddsfond	Totalt
2018						
Inngående balanse	4 230 666	60 180	86 621	1 140	1 425	4 380 031
Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelsen	34 620	(291)	(37 959)	565	17	(3 048)
Sum resultatførte endringer i forsikringsforpliktelsene	34 620	(291)	(37 959)	565	17	(3 048)
Ikke resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser	-	-	-	-	-	-
Overføringer mellom fond	-	-	-	-	(1 072)	(1 072)
Overføring til/fra selskapet	-	-	-	-	(1)	(1)
Sum ikke resultatførte endringer i forsikringsforpliktelsene	-	-	-	-	(1 074)	(1 074)
Utgående balanse	4 265 286	59 889	48 662	1 705	368	4 375 910
Herav fripoliser	2 720 229	12 288				

	Premie- reserve	Tillegg- avsetn.	Kursreg.- fond	Risikoutjevn. fond	Premiefond/ Pensjonistenes overskuddsfond	Totalt
2017						
Inngående balanse	4 201 064	60 481	47 509	981	11 442	4 321 477
Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelsen	29 602	(301)	39 112	158	30	68 601
Sum resultatførte endringer i forsikringsforpliktelsene	29 602	(301)	39 112	158	30	68 601
Ikke resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser	-	-	-	-	-	-
Overføringer mellom fond	9 617	301	-	-	(10 036)	(118)
Overføring til/fra selskapet	(9 617)	(301)	-	-	(10)	(9 929)
Sum ikke resultatførte endringer i forsikringsforpliktelsene	-	-	-	-	(10 047)	(10 047)
Utgående balanse	4 230 666	60 180	86 621	1 140	1 425	4 380 031
Herav fripoliser	2 639 283	12 508				

Antall medlemmer som inngår i premiereserven:	2018	2017	2016	2015	2014
Aktive ekskl. uførepensjonister	28	37	93	243	423
Alderspensjonister	2157	2209	2 187	2 222	2 141
Uførepensjonister	1	0	341	418	474
Ektefellepensjonister	391	400	402	406	431
Barnepensjonister	12	15	19	26	32
Fripoliser, oppsatte rettigheter	11 753	11 923	12 298	12 433	12 569
Fripoliser, utbetalende	1 157	1 054	667	559	410
-herav alderspensjonister	649	525			
-herav Ektefellepensjonister	96	87			
-herav Barnepensjonister	22	22			
-herav Uførepensjonister	390	420			

Beregningsgrunnlag

Premiereserven er beregnet med dødelighetsgrunnlaget K2013 og pensjonskassens gjeldende uføregrunnlag. Gjennomsnittlig grunnlagsrente den 31.12.2018 er 3,27 prosent. Premiefondet er i 2018 tilført en rente på 2,58 prosent.

Styrking av premiereserven

Som en konsekvens av økende levealder innførte kassen pr 1.1.2014 det forsterkede dødelighetsgrunnlaget K2013. Pensjonskassen har dekket inn det totale oppreserveringsbehovet på tilsammen ca. 400 millioner kroner. Det er dekket inn i perioden 2011-2018, hvorav 51,2 millioner kroner i 2018. Minimum 20 prosent av det samlede oppreserveringsbehovet er finansiert av pensjonskassens egenkapital.

Tilstrekkelighetstest

Aktuar vurderer grunnlaget for de forsikringsmessige avsetninger som tilstrekkelig og avsatt i henhold til lov og forskrifter.

Forutsetninger for forsikringsforpliktelsene

Samtlige pensjonsforpliktelser er ytelsesbaserte. Disse er sikret i foretakspensjonsordninger uten investeringsvalg eller med fripoliser for medlemmer som følger av fratredelse, planendringer eller overgang til innskuddspensjon.

NOTE 15 Kursreguleringsfond

Tall i hele 1000

	2018	endringer	2017
Fondsandeler (aksjer, rente, PE)	5 816	(32 172)	37 989
Alternative investeringer	44 379	(5 630)	50 009
Obligasjoner/sertifikater	(6 565)	(4 490)	(2 075)
Eiendomsfond	5 031	4 334	697
Sum	48 662	(37 959)	86 621

NOTE 16 Premiefond/pensjonistenes overskuddsfond

Tall i hele 1000

	2018	2017
Inngående balanse	1 425	11 442
Belastet premie	(1 072)	(10 036)
Renteinntekter tilført fond	17	30
Overført ved utflytting	-	(439)
Andre endringer	(1)	428
Sum	368	1 425
Premiefondets størrelse i forhold til årlig premie	0,36 %	1,09 %

NOTE 17 Solvensmargin

Tall i hele 1000

	2018	2017
Netto ansvarlig kapital	411 771	419 989
Tilleggsavsetninger (50%)	29 944	30 090
Risikoutjevningfond (50%)	852	570
Solvensmarginkapital	442 568	450 649
Solvensmarginkrav	169 333	172 682
Kapital i prosent av krav	261,4 %	261,0 %

Netto ansvarlig kapital:	2018	2017
Innskutt egenkapital	168 969	141 616
Opptjent egenkapital	350 610	400 032
Fradrag urealiserte gevinster selskapsportefølje	(107 808)	(121 659)
Ansvarlig lånekapital som medregnes	-	-
Sum netto ansvarlig kapital	411 771	419 989

NOTE 18 Selskapskapital/grunnfondsbevis

Tall i hele 1000

	Antall	2018	2017
Akastor AS	577	157 812	132 265
Aker ASA	13	4 392	3 681
Oslo Asset Management Holding AS	14	6 765	5 670
Sum selskapskapital / grunnfondsbevis	604	168 969	141 616

NOTE 19 Skatt

Tall i hele 1000

	2018	2017
Beregning av årets skattegrunnlag		
Resultat før skattekostnad	(50 628)	(2 436)
Permanente forskjeller	3	(4 879)
Endringer i MF	13 851	(38 774)
Overføring (anvendelse) av fremførbart underskudd	(36 773)	-
Årets skattegrunnlag	-	(46 089)

Effekt av overgangsreglene		
Ubeskattede inntekter knyttet til verdipapirer per 01.01.18	79 034	
Underskudd til fremføring per 01.01.2018	(94 262)	
Effekt av overgangsreglene per 01.01.2018	(15 228)	

Oversikt midlertidige forskjeller		
Midlertidige forskjeller ved investeringer	26 181	115 574
Fremførbart underskudd	(52 001)	(94 603)
Ubenyttet fremført godtgjørelse		
Grunnlag for beregning utsatt skatt	(25 820)	20 971
Utsatt skatt 25 prosent	(6 455)	5 243
Utsatt skattefordel som ikke balanseføres	6 455	-
Utsatt skatt i balansen per 31.12.	-	5 243

Utsatt skattefordel er ikke balanseført per 31.12.18 pga usikkerhet knyttet til om det skattemessige underskuddet kan benyttes.

Skattekostnad:

Skatt på resultat		
Endring utsatt skatt	(5 243)	1 335
Betalbar formueskatt	365	560
For lite (for mye) avsatt tidligere år	(28)	43
Skattekostnad	(4 905)	1 938

Skatter i balansen

Betalbar skatt	365	560
----------------	-----	-----

NOTE 20 Resultatanalyse

Tall i hele 1000

	2018	2017
Risikoresultat	2 927	(1 977)
- herav LOF-ordningen	(1 439)	(3 309)
- herav fripoliser	4 366	1 332
Frigjort adm.reserve pga. utbetalt AP, EP og BP (LOF-ordningen)	4 473	4 482
Beregningsmessig adm. kostnader (LOF-ordningen)	4 980	4 906
Beregningsmessig adm. kostnader (fripoliser)	7 931	6 993
Beregningsmessig forvaltningskostnader (LOF-ordningen)	5 245	5 902
Faktiske driftskostnader	(14 035)	(14 666)
Administrasjonsresultat	8 594	7 617
Rentegarantipremie (LOF-ordningen)	56 597	63 480
Finansinntekter, netto	53 157	121 247
Fra/til kursreguleringsfond	37 959	(39 112)
Pliktig forrentning av premiereserve, 3,23 % (LOF-ordningen)	(50 503)	(55 174)
Pliktig forrentning av premiereserve, 3,31 % (fripoliser)	(79 350)	(76 204)
Avsatt fra tilleggsavsetninger	220	7
Rente premiefond 2,58 prosent (LOF-ordningen)	(17)	(30)
Renteresultat fra fripoliser til egenkapital (20%)	-	-
Renteresultat	(38 535)	(49 267)
Avsatt i premiereserve grunnet ytterligere krav til forsterket dødelighet	(47 863)	(40 189)
Avsatt i premiereserve grunnet nedskrivning av grunnlagsrente	(18 864)	-
Overført til premiefond og pensjonistenes overskuddsfond	-	-
Overført til tilleggsavsetning	-	-
Risikoresultat avsatt til forsikringskontraktene	(3 830)	(140)
Sum	(40 974)	(20 476)